

Gemeenteraad Waalre

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar
		SO/ N. Koster
Onderwerp	Ons kenmerk	Datum
Tekort jeugdhulp 2018 en 2019	21650	13-05-2019

VERZONDEN 13 MEI 2019

Geachte raad,

Op 18 juni en op 2 juli staan de jaarrekening 2018 en de 5^e turap op de raadsagenda. Vooruitlopend hierop willen we u informeren dat we zowel op de jaarrekening 2018, als op de begroting 2019 een tekort hebben op jeugdhulp.

In maart hebben de jeugdhulpaanbieders hun productieverantwoordingen ingediend, met daarin de declaraties die zij over 2018 nog moeten indienen. Op basis hiervan hebben wij een doorrekening gemaakt. We vonden het noodzakelijk een goed en compleet overzicht te hebben over zowel het tekort in de jaarrekening 2018, als in de begroting 2019, alvorens we uw raad informeerden.

De situatie voor de gemeente Waalre is zorgelijk. Dit geldt ook voor de gemeenten waarmee wij samenwerken en die met vergelijkbare tekorten kampen. Het probleem met de uitgaven jeugdhulp speelt landelijk, we verwachten dan ook dat gemeenten (structureel) meer financiële middelen zullen ontvangen van het Rijk. De bezuinigingen die het Rijk heeft doorgevoerd op jeugdhulp, in combinatie met een groeiende vraag naar jeugdhulp en het gebrek aan gegeven tijd om te komen tot een transformatie, hebben geleid tot een onhoudbare situatie. We verwachten concrete informatie van het Rijk te ontvangen over extra budget in de Voorjaarsnota.

Deze brief geeft een overzicht van respectievelijk de tekorten 2018 en 2019 en gaat vervolgens in op de maatregelen die we nemen om meer grip te krijgen op onze uitgaven aan jeugdhulp.

1. Tekort jeugdhulp jaarrekening 2018

Jeugdhulp is in onze begroting opgesplitst in twee posten, '668200 individuele voorzieningen jeugdhulp' en '668300 jeugdbescherming, jeugdreclassering en veiligheid'.

	Tekort 2018
Fcl 668200 Individuele voorzieningen jeugdhulp	€ 590.000
Fcl 668300 Jeugdbescherming, -reclassering en veiligheid	€ 212.000

Tabel 1 Tekorten jeugdhulp 2018

1.1. Individuele voorzieningen jeugdhulp (668200)

Het CMD Waalre kent jeugdhulp toe op basis van de 'Verordening Jeugdhulp Waalre' middels een door het gezin ondertekend ondersteuningsplan en een beschikking. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om begeleiding, behandeling en verblijf, dit worden 'individuele voorzieningen jeugdhulp' genoemd. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en financiering van alle inzet van jeugdhulp, maar de gemeente vormt niet de enige toegang naar jeugdhulp. Naast het CMD verwijzen ook huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en in sommige gevallen de kinderrechter naar individuele voorzieningen jeugdhulp. De verwijzingen van huisartsen betreffen met name geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ, psychische zorg).

Verklaring verschil uitgaven t.o.v. begroting 2018

Het tekort op fcl 668200 individuele voorzieningen jeugdhulp 2018 is € 590.000. Hiermee heeft de gemeente Waalre in totaal € 2.850.000 uitgegeven aan individuele voorzieningen jeugdhulp.

Van dit bedrag van € 2.850.000 betreft € 300.000 nog kosten van 2017. Dit komt doordat de productieverantwoordingen van de jeugdhulpaanbieders achteraf niet volledig waren, waardoor deze kosten niet zijn opgenomen in de jaarrekening 2017.

Het resterend tekort t.o.v. de begroting 2018 van € 290.000 komt doordat er meer jeugdhulp is ingezet dan voorzien en de gemiddelde prijs per traject is gestegen. Eén van de maatregelen die we treffen richt zich dan ook op de doorontwikkeling van de (regionale) Producten en Dienstencatalogus (PDC). We gaan hier verder op in in het derde deel van deze brief.

Verklaring verschil uitgaven individuele voorzieningen jeugdhulp 2017-2018

In de jaarrekening 2017 staat 2,1 mln aan uitgaven individuele voorzieningen jeugdhulp. Daadwerkelijk is dus voor 2,4 mln uitgegeven. De uitgaven die individuele voorzieningen jeugdhulp 2018 betreffen zijn in totaal 2,55 mln (€ 2.850.000 minus 300.000).

Kosten individuele voorzieningen jeugdhulp 2017	Kosten individuele voorzieningen jeugdhulp 2018
€ 2.400.000	€ 2.550.000

Tabel 2 vergelijking kosten individuele voorzieningen jeugdhulp 2017 en 2018

Bijlage 1 geeft weer welke individuele voorzieningen jeugdhulp zijn ingezet in 2018 en door wie hiernaar is verwezen.

1.2. Tekort 2018 jeugdbescherming, -reclassering en veiligheid (668300).

De post 668300 heeft 8 (grote) sub posten:

1. Jeugdzorgplus (= gesloten jeugdzorg)
2. William Schrikker Groep (Gecertificeerde Instelling tbv jeugdbescherming)
3. Jeugd Veilig Verder (Gecertificeerde Instelling tbv jeugdbescherming)
4. Jeugdbescherming Brabant (Gecertificeerde Instelling tbv jeugdbescherming)
5. Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Eindhoven
6. Werkplan '21 voor de Jeugd'
7. Spoedeisende Zorg
8. Veilig Thuis

Dit zijn wettelijke taken, waarbij regionale samenwerking wettelijk verplicht is.

Op de post 668300 is in 2018 € 350.000 begroot. De overschrijding van € 212.000 op deze post heeft drie oorzaken:

1. De bevoorschotting aan de Gecertificeerde Instellingen is verhoogd, maar de begroting is niet tijdig bijgesteld via de turap terwijl uitgaven wel konden voorzien. (€ 89.000)
Gecertificeerde Instellingen voeren jeugdbeschermingsmaatregelen uit (ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing, voogdij). Voor de gemeente Waalre zijn er drie Gecertificeerde Instellingen die wij bevoorschotten, te weten de William Schrikker Groep (WSG), Jeugdbescherming Brabant (JBB) en Jeugd Veilig Verder (JVV). In 2018 waren er in de gemeente Waalre 28 jeugdigen/ gezinnen met een jeugdbeschermingsmaatregel van de (kinder) rechter.
2. Er zijn ook op deze post kosten 2017 op 2018 geboekt. (€ 57.000)
3. De kosten van jeugdzorgplus (gesloten) vallen hoger uit dan begroot. Bij deze zorgvorm leidt 1 extra cliënt tot veel extra kosten. (1 cliënt jeugdzorgplus gedurende 1 kalenderjaar kost € 100.000) (€ 74.000)

Daarnaast hebben we € 8.000 teruggekregen vanuit het Werkplan 21 Voor de Jeugd, omdat deze regionale samenwerking inhoudelijk is gewijzigd. Hiermee is de totale overschrijding € 212.000.

1.3. Extra inkomsten jeugdhulp in algemene middelen

Vanwege de problemen met de kosten van jeugdhulp is het Rijk met de VNG een 'stroppenpot' overeengekomen en heeft extra gelden ter beschikking gesteld (€ 200 mln), de gemeente Waalre heeft hiervan € 238.898 ontvangen (decembercirculaire 2018) Deze zijn in de algemene middelen gestort (9^e turap 2018).

2. Tekort Begroting 2019

2.1. Begroting 2019 individuele voorzieningen jeugdhulp

In de begroting 2019 is € 2,0 mln opgenomen op post 668200 individuele voorzieningen jeugdhulp. In 2018 hebben we € 2,85 mln uitgegeven aan individuele voorzieningen jeugdhulp, waarvan € 2,55 mln daadwerkelijk zorg ingezet in 2018 betrof. Ondanks de maatregelen die we treffen om deze uitgaven te beperken, is de kans aanwezig dat we uw raad in de loop van dit jaar via een turap moeten vragen om meer budget. We hopen in dekking te kunnen voorzien doordat we ook gedurende dit jaar extra inkomsten voor het sociaal domein verwachten te krijgen van het Rijk (zie deel 3.1 van deze RIB).

2.2. Begroting 2019 jeugdbescherming, -reclassering en veiligheid

Regionaal is er voor de taken van post 668300 een bevoorschotting afgesproken, gebaseerd op de realisatie in de voorgaande jaren. Dit betekent voor ons dit:

	begroting 2019	bevoorschotting 2019	tekort tov begroting 2019
Jeugdzorgplus		€ 139.128,00	
WSG		€ 61.251,00	
JBB		€ 110.979,00	
JVV		€ 27.390,00	
JBJR (WSG+JBB+JVV)		€ 199.620,00	
DVO kosten		€ 7.341,90	
Inkoop 10		€ 7.740,59	
BJZ Limburg		€ 5.517,00	
werkplan 21		€ 18.549,41	
JBB SEZ		€ 7.662,00	
Veilig Thuis		€ 85.280,00	
Crisisdienst Lumens		€ 3.500,00	
overig (2017 + LG)			
totaal 668300	€ 350.000,00	€ 474.338,90	€ 124.338,90

Tabel 3 Tekort begroting 2019

De bevoorschotting voor Jeugdzorgplus en voor de Gecertificeerde Instellingen is hoger dan we hebben voorzien in de begroting. Op basis van de jaarrekening 2018 is er geen reden is om aan te nemen dat de afrekeningen 2019 lager zullen uitvallen dan de bevoorschotting. Voor Jeugdzorgplus hebben we dit gemeld in de 4^e turap (€ 45.297) het overige deel (€ 79.041) melden we in de 5^e turap

3. Maatregelen

Het tekort dat de gemeente Waalre heeft op jeugdhulp past in de landelijk tendens waarbij sinds de decentralisatie per 1 januari 2015 er nog steeds sprake is van een stijgende vraag naar jeugdhulp, driekwart van de gemeenten te maken heeft met wachtlijsten en gemeenten in 2017 in totaal 605 mln meer hebben uitgegeven dan begroot (over het gehele sociale domein). Dit wordt in de eerste plaats veroorzaakt doordat met de decentralisatie van jeugdhulp naar gemeenten het Rijk een forse bezuiniging heeft gerealiseerd. Gemeenten hebben te weinig tijd en (financiële) ruimte gekregen om de gewenste 'transformatie jeugdhulp' te realiseren.

3.1 Extra middelen Rijk

We verwachten dat vanwege de aanhoudende problemen het Rijk met maatregelen komt en (structureel) extra financiële middelen beschikbaar zal stellen aan gemeenten. Deze inkomsten komen terecht in onze algemene middelen.

3.2. Inzicht in uitgaven

Verder zijn we zoals u weet bezig om meer inzicht te verkrijgen in de kosten middels het 'dashboard sociaal domein'. Deze wordt aan u gepresenteerd tijdens de raadsinformatieavond op 14 mei 2019. Ook is er regionaal een benchmark opgestart naar de uitgaven in Zuidoost-Brabant, het resultaat van deze benchmark wordt verstuurd naar uw raad.

3.3. Aanpassen Jeugdbeleid en Verordening Jeugdhulp

Op 7 en 21 mei staat de Startnotitie Jeugdbeleid op de raadsagenda met daarin het beleidsvormingsproces voor het nieuwe beleidsplan jeugd en de verordening jeugdhulp. In het eerste kwartaal 2020 staat het nieuwe beleidsplan jeugd en de verordening jeugdhulp op de termijnagenda voor uw gemeenteraad, waarin maatregelen gericht op uitgavenbeperking worden opgenomen. Dit uiteraard met inachtneming van onze wettelijke zorgplicht, waardoor jeugdhulp een 'open eind regeling' blijft.

3.4. Transformatiefonds

Om de vernieuwing van het jeugdstelsel een extra impuls te geven, is gezamenlijk door gemeenten en het Rijk een 'transformatiefonds' opgericht. Voor de periode 2018-2020 is er in totaal € 4.653.267 beschikbaar voor de regio Zuidoost Brabant. Dit wordt ingezet voor drie projecten, gericht op jeugdzorgplus, pleegzorg en verblijfsverkortende methodieken.

3.5. Preventie

Door te investeren in samenwerking met onze 'jeugdpartners', zoals de huisartsen, het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg, bibliotheek, jongerenwerk en politie hebben wij samen met het CMD en PlusTeam een zeer sterke sociale basis gecreëerd voor de Waalrese jeugd. Vanuit deze basis zetten wij in op preventie en normalisatie om zo de inzet van individuele voorzieningen jeugdhulp te verminderen.

3.6 Doorontwikkeling Producten en Diensten Catalogus (PDC) en tarieven.

Met de 10 gemeenten van onze inkoopregio Peel/Dommelvallei+ werken we samen aan een doorontwikkeling van de PDC en bijbehorende tarieven, om zo efficiënter zorg te kunnen inzetten. We werken toe naar meer eenvoudige producten en strak contractmanagement.

We hopen u hiermee wat duidelijkheid te hebben verschaft en lichten een en ander graag verder mondeling aan u toe.

Hoogachtend,

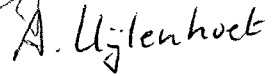
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de secretaris,

drs. J.W.F. Compagne

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer

A. Uijlenhoek